

Solze ob slovesu

O letovanju duševno prizadetih otrok v Umagu

Republiška Zveza društev za pomoč duševno prizadetim vsako leto organizira enotedensko letovanje staršev z otroki v Urhagu. Letos je skupino – 44 udeležencev – samostojno vodila Darja Mozetič, specialni pedagog, sicer pa predsednik komisije za otroško varstvo v KS Boris Zihel. Letovali so v počitniškem domu Induplati Jarše, kjer so jim poleg prostorov dali na razpolago tudi upravno in strežno osebje. To je vsekakor zelo humana in vzgleda vredna pomoč, posebno še, ker je za marsikatero mater, ki je spremljala svojega otroka, bila to edina možnost letovanja. Morje in sonce sta prijetnemu razpoloženju doprinesla svoje. Čas so znali koristno uporabiti s pestrim programom. Tako so prirejali razna zabavna tekmovanja – tekmovali so seveda starši, otroci pa

so bili opazovalci. Ves čas letovanja niso imeli posebnih zdravstvenih težav, tako da zdravniške pomoči sploh niso potrebovali. Po pripovedovanju tov. Mozetičeve so bili v skupini srednje in težje prizadeti otroci, starostna struktura pa je bila od 16 mesecev do 34 let. Trije so bili na invalidskih vozičkih. Spremljevalci otrok so bile v večjem številu matere, z nekaterimi sta bila oba starša, pa tudi družine z bolnim in zdravim otrokom. »Ta velika družina, dasiravno so bili iz raznih krajev Slovenije, nekateri iz zavodov, drugi iz domače nege, je hitro našla skupni jezik,« pravi tov. Darja, ki je nanizala še mnogo vtisov o ljudeh, ki so drugačni kot tisti, ki jih ta bremena ne tarejo.

Bolj močni so, bolj odprti in dostopni. Znajo biti mehki, strpni, znajo svojemu bolnemu otroku nuditi tisto, česar tudi marsikateri zdrav otrok ni deležen v današnjem tempu življenja. Matere se ne pritožujejo, ker so ostale doma zaradi nege. Želijo le tem svojim otrokom, pa naj bo majhen ali velik, dati z ljubeznijo vsaj delček tistega, za kar jih je prikrajsala kruta usoda.

Prizadeti pa so vendar lahko po svoje srečni, dokler imajo ob sebi toplo in skrbno roko staršev, ki bedijo nad vsakim njihovim korakom. Kaj pa potem, ko bo ta roka obnemogla? Kakšna bo njihova usoda, ko bodo postali zreli ljudje – starostniki? To je najbolj težka misel in najtežje vprašanje, ki si ga ti starši zastavljajo in na katerega ne najdejo odgovora. Povsem razumljivo je, da se vsak vpraša, kaj bo z mojim bolnim otrokom, ko mu ne bo mogel več pomagati? Kje bo otrok našel ti-

sto nesebično ljubezen in nego, ki mu jo danes nudita oba ali eden od staršev.

Zveza preko svojih društev za pomoč prizadetim pomaga po svojih močeh, tudi zavode ima, kjer ti otroci lahko razvijajo življenje na svoj način. Vendar se tisti, ki že poznajo pot do društev, pot do te moralne in materialne opore, vprašujejo: smo mar naredili dovolj za te otroke, smo mar naredili dovolj za osveščeno še mnogih staršev, ki te poti še ne poznajo? Nemalo staršev celotno breme raje prenašajo sami v svojem domu, morda prav zaradi bojazni poiskati pomoč zunaj, med tujimi ljudmi.

Zato bi pot do teh ljudi morali najti v temeljih naše družbe, v krajevnih skupnostih, v socialni službi, od tod naj bi bila usmerjena, kam se lahko zatečejo po pomoč starši prizadetih otrok. Iz te krajevne baze naj bi izhajala tudi informativna pomoč, kje so zavodi za specifične primere, od tu naj bi izhajala tudi organizacija za kakšno kulturno prireditev, namenjeno prav tem otrokom in njihovim staršem. Saj breme ostane isto, tudi ti starši ne prosijo miloščine za razbremenitev, vendar jim že zavest, da niso sami, da čutijo ponudeno roko, ki jih bo vpeljala v normalen tok življenja, zmanjšuje bojazen za prihodnost njihovih otrok.

Lahko bi bili zadovoljni, če bi imeli veliko takih specialnih pedagogov prav za to smer, kot je Darja Mozetičeva. Ko je odhajala s skupino, se je dobro zavedala, kakšno odgovornost sprejema. Kako je opravila svojo humano nalogo, pa so ji pokazale solze, ko so se poslavljali ob zvokih njene kitare. Po tem pa pisma polna zahvale, ki jih prejema od staršev otrok, katerim je teden dni prinašala posebno sonce in svetlobo. IVANKA POLANEC

Za otroke, ki niso v vrtcih

Vzgojno varstvena organizacija Ciciban, Šarhova 29, Ljubljana, organizira 80-urni vzgojni program za otroke v starosti od 4 do 5 let, ki niso vključeni v dnevno varstvo in bivajo na območju krajevnih skupščin Brinje, Jože Štembal, Ivan Kavčič – Nande, Stožice, Urške Zatlje, 7. september, Ježica in Savlje – Kleče.

S programom bomo začeli v sredo, 17. novembra 1982, od 16. do 18. ure in nato vsako sredo v tednu. Vzgojno varstveni program bomo izvajali pod vodstvom vzgojiteljic v večnamenskih prostorih v VVE Posavje, Glinškova ploščad 11 a in v VVE Reboljeva. Otroci pridite!

VVO CICIBAN
Šarhova 29, tel. 341-369

Bivša gostilna Cunder na Črnučah, Titova 270, je po enem letu ponovno odprta. Obnovljena okrepčevalnica, ki jo sedaj vodi Andrej Kastner, je odprta vsak dan od 7. do 21. ure, razen v torekih. Foto: D. R.

Mladi: »Naučili smo se spoštovati kmečko delo«

Lepega dne nas je presenetila novica, da gremo naslednji dan obirat jabolka v Kandršev, kjer je velik zadržni sadovnjak. Bili smo strašno veseli in presenečeni obenem, saj še nikoli nismo opravljali

del, s katerimi bi koristili gospodarstvu.

Odpravili smo se z avtobusom in se vozili kar debelo uro, preden smo prišli na cilj. Dobili smo navodila, kje naj delamo in kaj. Začeli smo. Sonce nas je grelo in jabolka so se nam smejala z dreves. »Saj se ne boste dolgo,« smo si mislili in hitro potresli drevo, da so vsa jabolka popadala na tla. Pobrli smo jih in jih zložili v zabojčke. Delavci so jih dali na traktor in odpravili v predelavo.

Delali smo vneto, a popoldne so se začeli oglašati naši želodci. Kmalu smo končali z delom. Nabrali smo jabolka še zase in se spravili na malico, saj smo bili pošteno lačni, čeprav smo ves dan jedli jabolka. Počakali smo še na rezultate našega dela. Zanimalo nas je, koliko smo nabrali. Povedali so nam, da smo nabrali 216 zabojčkov.

Potem smo se vrnili domov. Bili smo utrujeni in umazani, a obenem srečni, saj smo vedeli, da smo opravili koristno delo, ki bi se ga radi še udeležili.

Take akcije tudi pomagajo nam mladim spoznavati in spoštovati kmečko delo, od katerega vsi živimo.

ANDREJA GIRAR
ANDREJ CZERNY
Oš Mirana Jarca

DEJAVNOST MLADINE V KS BORIS ZIHERL

Mladina v KS Boris Zihel je začela z organiziranim delom letos spomladi, danes pa šteje že nad 400 članov, ki so razdeljeni na mladinske aktivne. Kot marsikatero mladinsko organizacijo tudi njih pestijo prostorski problemi. Sestajajo se na štirinajst dni, pa gostujejo enkrat v prostorih KS in drugič v osnovni šoli. Nekako na obzoru, kot pravijo, so na vidiku prostori v baraki na Vilharjevi c. Tu bi lahko organizirali razne krožke, tu bi lahko razpravljali o tekočem delu, nalogah, skratka ta prostorček bi bil njihov, ki pa bi ga znali tudi resno ceniti in primerno urejati. Čeprav so do sedaj bili nekakšni »podnajemniki« niso zamenjali svojih delovnih obveznosti v planiranem programu. Pomembno je njihovo sodelovanje z šolsko mladino in pionirji, udeleževanje na raznih čistilnih akcijah; tu so imeli vedno lepo udeležbo. Aktivni so na športnem področju. Na nogometnem turnirju so sodelovali z moško in žensko ekipo. Malo manj, lahko bi se reklo, sreče, pa so

imeli pri organiziranju za mladinsko delovno brigado. Le-ta naj bi po njihovem programu odšla konec junija v KS Planina-Šmarje pri Ajdovščini na izgradnjo višinskega vodovoda. Brigada naj bi štela 40 mladinc

čitniško delo ali dopust s starši.

Pa vendar se načrti niso čisto izjalovili: 6 mladincev iz KS B. Zihel se je priključilo brigadirjem iz Ajdovščine in z njimi so 11. julija odšli na delovno akcijo v Jasenovac.

Milan Stevanovič, ki se je udeležil te akcije, je ponosen na diplomu in udarniško značko, Povedal je, da so krčili gozd in na novo pogozdovali; sadili so predvsem hrast in jesen, ki sta zaščiteni na tem področju. V času akcije so se pobratili z makedonsko brigado iz Kumanovega, zelo dobre odnose pa so vzpostavili tudi z mladimi naših zdomcev, ki redno prihajajo na delovne akcije v domovino svojih staršev.

Načrt mladinske organizacije v KS Boris Zihel res ni v celoti uspel. Nemalo krat pa tudi peščica vztrajnih in odločnih, ter z dobrim vzgledom, potegne za seboj množico. Letošnje izkušnje, tako pri brigadi, kot pri vsestranski mladinski dejavnosti, pa jim bodo dober vodič v prihodnje.

IVANKA POLANEC

Peščica vztrajnih in odločnih

cev, kot organizatorji pa so k svojem številu hoteli priključiti tudi mladino iz drugih aktivov v bežigradski občini. Veliko organizacijskega dela in dogovarjanja je bilo potrebno, vendar pravih uspehov ni bilo. Bržkone je največji razlog za neuspeh pripisati prekratnemu roku za celotno organizacijo. Večina mladih je takrat, ko so sprejeli obvestilo za delovno akcijo, že imela svoje razporede – obvezno šolsko prakso, po-

DRUŠTVO UPOKOJENCEV BEŽIGRAD

Prijeten izlet na Kočevsko

Veliko skrb in pozornost je Društvo upokojencev Bežigrad, ki ima sedež v Smoletovi 16, posvetilo svojemu članom. Skrb o materialnih in življenjskih pogojih svojih članov je stalna oblika dela tega društva. Povrh vsega je društvo vsak teden organiziralo tečaj za ročno delo, ki je glede na starost članov društva dobro obiskan.

V »mednarodnem letu starejših ljudi« je društvo organiziralo pod ugodnimi pogoji več izletov, od katerih je bil najboljše organiziran in obiskan zadnji izlet v »neznano«. 7. oktobra se nas je zbralo okoli sto članov. Zasedli smo svoja mesta v dveh avtobusih DO »Integral«. Že po prvih prevoženih kilometrih smo zaslužili, da nas pot vodi proti Dolenjski. Ustavili smo se na Turjaku in odšli proti ruševinam znanega turjaškega gradu, Tovarišica, ki ima ključce od gradu, nam je zelo natančno razložila zgodovino gradu in tudi vse, kar je turjaška gospoda počela na tem delu naše lepše Dolenjske. Nedvomno bi bilo primerno, da bi odbor, ki skrbi za ogled gradu vnesel v poročilo razlagalcev več besed o boju partizanov z narodnimi izdajalci, ki so grad zasedli in ga uporabljali za svojo postojanko. Nenazadnje pa tudi o pokolu, ki so ga zagrešili

okupator in njegovi pomagači nekaj sto metrov od gradu. Ta tragedija borcev za osvoboditev naše zemlje izpod fašističnega jarma je bila in bo še vedno boleča za vsakega udeleženca NOB in tudi za vsakega poštenega Slovenca.

Pot nas je vodila v Kočevje, kjer smo obiskali Šeškov muzej. Razlagalka v muzeju nas je seznanila z bogato zgodovino tega mesta – kraja, kjer so se godili eni najpomembnejših dogodkov v zgodovini

NOB. V Kočevskem Rogu smo obiskali »Bazo 20«, kjer je bil sedež predstavnikov SNOS-a.

Pot nas je naprej vodila v Semič in Metliko, kjer so nas pozdravili brezovni gaji in vinogradi. Povsod so nas sprejeli domačini, ki niso v sebi še tisto domačnost in iskrivo besedo kot nekaj – in od katerih bi se morali »mestjani« še marsikaj naučiti.

E. N.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV V SAV. NASELJU

Tradicije ne opustijo

Srečanje in pogostitev najstarejših članov Društva upokojencev je v Savskem naselju že tradicionalno. Tudi letos so na srečanje povabili člane iz vseh treh KS in sicer 18 sedemdesetletnikov, 8 osemdesetletnikov in devetdesetletno Marijo Belak. Žal se je srečanja udeležila le dobra polovica povabljenih članov, voliko jih je bilo odsotnih zaradi bolezni. Morda bi v prihodnje kazalo taka srečanja organizirati bolj na poletje ali v začetku jeseni, ker se v jesenskem času pri starejših že pojavljajo razna obolenja, prehladi in podobno.

Tisti, ki so na srečanje prišli, so se kar prijetno zabavali. Ob zvokih harmonike Toneta Dežmana so celo zaplesali. Sicer pa so taka srečanja očitno zelo zaželjena, saj imajo vsaj tisti, ki so še polni delovnega elana, obilico načrtov, posebno letos v mednarodnem letu starostnikov, pa čeprav se to že skoraj izteka.

Na tem srečanju so se pogovarja-

li, da bi v prihodnjem letu za člane vsaj enkrat mesečno organizirali pregled krvnega pritiska. Načrtujejo predavanja o pravilni prehrani in kako le-ta vpliva na starejši ljudi. Govora je bilo tudi o izletih v prihodnjem letu. Poleg rednih izletov, ki jih imajo vsako leto, bi radi organizirali tudi krajše izlete ali boljše, daljše skupinske sprehode v bližnjo okolico Ljubljane. Seveda pa bodo tudi v prihodnjem letu še vedno pridno šahirali in balinali, to je za sprostitvev pravijo. Ob vsem tem pa ne pozabljajo na svoje vrstnike, ki se zaradi bolezni ne morejo udeležiti njihovih srečanj. Obiskujejo jih na domu ali v bolnici, da jih seznanijo z vsemi aktualnostmi.

Našim starostnikom niso potrebne dolge govornice in predavanja, sami so zelo na tekočem z dnevnimi vestmi – potrebna jim je vesela družba in topla beseda, pa kot so si ob slovesu zaželeli: da bo le zdravje in mir.

I. P.

Popravek

V prejšnji številki smo pisali o zamenjavi osebnih izkaznic. Za novo osebno izkaznico bo treba priložiti dve fotografiji v velikosti 3 x 3,5 cm (ne pa 3 x 5,5 cm).

KRAJEVNA ORGANIZACIJA SZDL STADION

Pomen in vloga sekcij

POMEN: Sekcije SZDL se ustanovljajo zaradi potrebe po vse bolj množični udeležbi delovnih ljudi in občanov v nastajanju družbenih dogovorov in odločitveh, kar je eno ključnih vprašanj nadaljnega razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Pomenijo podružilne politike in samoupravnega odločanja. Iz forumov prehaja politično delovanje v bazo, med ljudi.

VLOGA: Sekcije so demokratične, neposredne oblike družbenopolitičnega delovanja delovnih ljudi in občanov. V njih delovni ljudje in občani obravnavajo družbena vprašanja katera jih neposredno zanimajo in zadevajo, izražajo o njih svoje interese, jih medsebojno vključujejo, sprejemajo skupna stališča in predlagajo dogovore za neposredne družbene akcije. Sekcija ni teritorialno-organizacijsko opredeljena oblika dela krajevne organizacije SZDL, ampak jo opredeljuje vsebina vprašanja zaradi katerega je ustanovljena (interesni oz. problemski sestane).

ZAKAJ SE USTANOVLJAJO: Sekcije ustanovljamo zlasti: 1. V zvezi z družbenimi vprašanji, ki neposredno zadevajo delovne ljudi in občane v

vsakdanjem življenju. 2. Pred zasedanji delegatskih skupščin družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti, ko so v sekciji sprejeta stališča in mnenja lahko v pomoč delegatom in delegacijam. 3. V postopku pripravljanja različnih sistemskih rešitev, zakonov in drugih predpisov na vseh ravneh od krajevne skupnosti, občine, republike do federacije (v fazi javnih obravnaveh teh gradiv). 4. V teku javnih obravnave, ki so organizirane zaradi oblikovanja političnih dokumentov družbenopolitičnih in družbenih organizacij.

MOŽNA PODROČJA: Sekcija za: ekonomska vprašanja, družbeno aktivnost žensk, mladinsko problematiko, varstvo okolja, vprašanja kulture, uveljavljanja usmerjenega izobraževanja, preskrbo prebivalstva, uveljavljanje celodnevne šole, šport in rekreacijo, komunalno problematiko, organizirano otroško varstvo, gradnjo športnega objekta ali otroškega igrišča, skrb za ostarele in druge.

POBUDA ZA USTANOVITEV: Pobuda za ustanovitev lahko dajo: delovni ljudje in občani kot posamezniki, vodstvo SZDL, družbenopolitične in družbene organizacije, društva in druga združenja, or-

ganizacije združenega dela, krajevne in občinske institucije in drugi dejavniki.

KAKO JIH ORGANIZIRAMO: Predsedstvo krajevne konference SZDL oblikuje jedro (sekretariat) sekcije. Predsednika in člane sekretariata imenuje predsedstvo izmed članov krajevne konference SZDL (po možnosti v frontnem sestavu) in izmed drugih javnih družbenih delavcev v krajevni skupnosti, ki so strokovnjaki za obravnavano področje ali se zanj posebej zanimajo. Sekcija je običajno občasna (ad hoc) in deluje toliko časa, dokler ni rešeno vprašanje zaradi katerega je bila ustanovljena, lahko pa je tudi stalna.

NALOGE SEKCIJSKEGA JEDRA: Predvsem je njihova dolžnost, da tankočutno spremljajo problematiko na svojem področju in jo ysestransko preučujejo. K pripravi in oblikovanju vsebine sekcije priteguje vse tiste institucije in posameznike, ki lahko s svojim znanjem in strokovnim poznavanjem posameznih vprašanj kar največ prispevajo k uspešnosti dela sekcije. V dogovoru s predsedstvom krajevne konference SZDL skliče sekcijo; jo vodi in usmerja, sodeluje pri oblikovanju stališč in mnenj ter le-ta posreduje ustreznim organom in institucijam, nato pa poroča sekciji kako so bila stališča in mnenja sprejeta in realizirana.

OSNOVNE ZNAČILNOSTI DELOVANJA SEKCIJ: V sekciji se z argumenti in proti argumenti, soočanjem interesov in potreb, upoštevanjem znanja in izkušenj, iščejo take skupne rešitve in pobude, znotraj katerih bodo v največji možni meri zadovoljeni, poleg družbenih, tudi osebni interesi in potrebe delovnih ljudi in občanov. Na sestanku sekcije vabimo vse delovne ljudi in občane v krajevni skupnosti, sestanka pa se bodo običajno udeležili tisti, ki so za obravnavano temo neposredno zainteresirani.

Udeležencem sekcij mora jedro sekcije zagotoviti, da bodo lahko svoje poglede in pobude svobodno in neposredno izrazili. Tu naj se razni interesi, potrebe in pogledi soočajo v ustvarjalnem iskanju najboljših pobud, predlogov in rešitev. Sekcije ne sprejemajo obveznih sklepov temveč priporočila in predloge, ki bodo napotilo organom, pristojnim za sprejemanje sklepov. Jedra sekcij (sekretariat) morajo udeležence sekcij in predsedstvo krajevne konference SZDL, le-ta pa pobudnika za ustanovitev sekcije, obvestiti, kaj se je zgodilo s stališči in pobudami sekcije, kako so bile uporabljene v procesu demokratičnega nastajanja političnih oziroma samoupravnih odločitev pri organih in organizacijah, katerim so bila sporočena.

MILAN PEROCI